

SOẠN BÀI ÔN TẬP VỀ THƠ

Hướng dẫn soạn bài ôn tập về thơ được Đọc Tài Liệu biên soạn giúp bạn ôn tập các kiến thức quan trọng và trả lời câu hỏi trang 89 - 90 SGK Ngữ văn 9 tập 2

Tài liệu hướng dẫn soạn bài Ôn tập về thơ của Đọc Tài Liệu ở bài viết này không chỉ hỗ trợ trả lời tốt các câu hỏi trong sách giáo khoa mà còn giúp bạn ôn tập, nắm vững các kiến thức quan trọng đã được học.

Tham khảo ngay...

HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI ÔN TẬP VỀ THƠ CHI TIẾT

1 - Trang 89 SGK

Lập bảng thống kê các tác phẩm thơ hiện đại đã học trong sách Ngữ văn 9 (cả hai tập) theo mẫu...

Trả lời

STT	Tên bài thơ	Tác giả	Năm sáng tác	Thể thơ	Tóm tắt nội dung	Đặc sắc nghệ thuật
1	Đồng chí	Chính Hữu	1948	Tự do	Tình đồng chí của những người lính dựa trên cơ sở cùng chung cảnh ngộ và lí tưởng chiến đấu, được thể hiện thật tự nhiên, bình dị	Chi tiết, hình ảnh, ngôn ngữ giản dị, chân thực, cô đọng,

STT	Tên bài thơ	Tác giả	Năm sáng tác	Thể thơ	Tóm tắt nội dung	Đặc sắc nghệ thuật
					mà sâu sắc trong mọi hoàn cảnh, nó góp phần quan trọng tạo nên sức mạnh và vẻ đẹp tinh thần của người lính cách mạng.	giàu sức biểu cảm.
2	Bài thơ về tiểu đội xe không kính	Phạm Tiến Duật	1969	Tự do	Qua hình ảnh độc đáo – những chiếc xe không kính, khắc họa nổi bật hình ảnh những người lính lái xe trên tuyến đường Trường Sơn trong thời kỳ kháng chiến chống Mỹ với tư thế hiên ngang, tinh thần dũng cảm và ý chí chiến đấu giải phóng miền Nam.	Chất liệu hiện thực sinh động, hình ảnh độc đáo; giọng điệu tự nhiên, khỏe khoắn, giàu tính khẩu ngữ.
3	Đoàn thuyền đánh cá	Huy Cận	1958	Bảy chữ	Những bức tranh đẹp, rộng lớn, tráng lệ về thiên nhiên, vũ trụ và người lao động trên biển cả theo hành trình chuyển ra khơi đánh cá của đoàn thuyền. Qua đó thể hiện cảm xúc	Nhiều hình ảnh đẹp, rộng lớn, được sang tạo bằng liên tưởng và tưởng tượng; âm hưởng khỏe

STT	Tên bài thơ	Tác giả	Năm sáng tác	Thể thơ	Tóm tắt nội dung	Đặc sắc nghệ thuật
					về thiên nhiên và lao động, niềm vui trong cuộc sống mới.	khoảnh, lạc quan.
4	Bếp lửa	Bằng Việt	1963	Kết hợp bảy chữ và tám chữ	Những kỉ niệm đầy xúc động về bà và tình bà cháu, thể hiện lòng kính yêu trân trọng của cháu đối với bà và cũng là đối với gia đình, quê hương, đất nước.	Kết hợp giữa biểu cảm với miêu tả và bình luận ; sáng tạo hình ảnh bếp lửa gắn liền với hình ảnh người bà.
5	Khúc hát ru những em bé lớn lên trên lưng mẹ	Nguyễn Khoa Điềm	1971	Chủ yếu là tám chữ	Thể hiện tình yêu thương con của người mẹ dân tộc Tà-ôi gắn liền với lòng yêu nước, tinh thần chiến đấu và khát vọng về tương lai.	Khai thác điệu ru ngọt ngào, trù mến.
6	Ánh trăng	Nguyễn Duy	1978	Năm chữ	Từ hình ảnh ánh trăng trong thành phố, gợi lại những năm tháng đã qua của cuộc đời người lính gắn bó với thiên nhiên, đất nước bình dị, nhắc nhở	Hình ảnh bình dị mà giàu ý nghĩa biểu tượng ; giọng điệu chân

STT	Tên bài thơ	Tác giả	Năm sáng tác	Thể thơ	Tóm tắt nội dung	Đặc sắc nghệ thuật
					thái độ sống tình nghĩa, thủy chung.	thành, nhỏ nhẹ mà thấm sâu.
7	Con cò	Chế Lan Viên	1962	Tự do	Từ hình tượng con cò trong những lời hát ru, ngợi ca tình mẹ và ý nghĩa của lời ru đối với đời sống của mỗi con người.	Vận dụng sáng tạo hình ảnh và giọng điệu lời ru của ca dao
8	Mùa xuân nhỏ	Thanh Hải	1980	Năm chữ	Cảm xúc trước mùa xuân của thiên nhiên và đất nước, thể hiện ước nguyện chân thành góp mùa xuân nhỏ của đời mình vào cuộc đời chung.	Thể thơ năm chữ có nhạc điệu trong sang, tha thiết, gần với dân ca ; hình ảnh đẹp giản dị, những so sánh, ẩn dụ sáng tạo.
9	Viếng lăng Bác	Viễn Phương	1967	Tám chữ	Lòng thành kính và niềm xúc động sâu sắc của nhà thơ đối với Bác Hồ trong một lần từ miền Nam ra viếng lăng Bác	Giọng điệu trang trọng và tha thiết; nhiều hình ảnh ẩn dụ đẹp và gợi

STT	Tên bài thơ	Tác giả	Năm sáng tác	Thể thơ	Tóm tắt nội dung	Đặc sắc nghệ thuật
						cảm; ngôn ngữ bình dị, cô đúc.
10	Sang thu	Hữu Thịnh	Sau 1975	Năm chữ	Biến chuyển của thiên nhiên lúc giao mùa từ hạ sang thu qua sự cảm nhận tinh tế của nhà thơ.	Hình ảnh thiên nhiên được gọi tả bằng nhiều cảm giác tính nhạy, ngôn ngữ chính xác, gợi cảm.
11	Nói với con	Y Phương	Sau 1975	Tự do	Bằng lời trò chuyện với con, bài thơ thể hiện sự gắn bó, niềm tự hào về quê hương và đạo lí sống của dân tộc.	Cách nói giàu hình ảnh, vừa cụ thể, gợi cảm, vừa gợi ý nghĩa sâu xa.
12	Mây và sóng	Ta-go	Trong tập Trẻ con – 1909 (sau đổi là Trăng non)	Tự do (bản dịch)	Qua lời trò chuyện của em bé với người mẹ, bài thơ thể hiện tình yêu vô hạn với mẹ và ngợi ca tình mẹ con.	Lời thơ mang giọng điệu và ngôn ngữ hồn nhiên của trẻ thơ; nhiều hình ảnh đẹp, giàu sức tưởng

STT	Tên bài thơ	Tác giả	Năm sáng tác	Thể thơ	Tóm tắt nội dung	Đặc sắc nghệ thuật
						tượng và gợi cảm.

2 - Trang 89 SGK

- Các tác phẩm thơ thống kê ở trên đều là thơ Việt Nam từ sau Cách mạng tháng Tám 1945.

Em hãy ghi lại tên các bài thơ theo từng giai đoạn dưới đây:

- a) Giai đoạn kháng chiến chống Pháp (1945 - 1954).
- b) Giai đoạn hòa bình ở miền Bắc sau cuộc kháng chiến chống Pháp (1954 - 1964).
- c) Giai đoạn kháng chiến chống Mĩ (1964 - 1975).
- d) Giai đoạn từ sau 1975.

- Các tác phẩm thơ đã thể hiện như thế nào về cuộc sống của đất nước và tư tưởng, tình cảm của con người?

Trả lời:

- Các giai đoạn:

- a) Giai đoạn kháng chiến chống Pháp (1945 – 1954): Đồng chí.
- b) Giai đoạn hoà bình, sau kháng chiến chống Pháp (1955 – 1964): Đoàn thuyền đánh cá.
- c) Giai đoạn kháng chiến chống Mỹ cứu nước: (1965 - 1975): Bài thơ về tiểu đội xe không kính, Khúc hát ru những em bé lớn trên lưng mẹ.
- d) Giai đoạn từ sau 1975: Ánh trăng, Mùa xuân nho nhỏ, Viếng lăng Bác, Nói với con, Sang thu.

- Các tác phẩm thơ kể trên đã tái hiện cuộc sống đất nước và hình ảnh con người Việt Nam trong thời kì lịch sử sau Cách mạng tháng Tám 1945, qua nhiều giai đoạn.

- Đất nước và con người Việt Nam trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mĩ, với nhiều gian khổ, hi sinh nhưng rất anh hùng.
- Công cuộc lao động, xây dựng đất nước và những quan hệ tốt đẹp của Con người.

- Nhưng điều chủ yếu chính là tâm hồn, tình cảm, tư tưởng của con người trong một thời kì lịch sử có nhiều biến động lớn lao, nhiều đổi thay sâu sắc:

- Tình cảm yêu nước, tình yêu quê hương
- Tình đồng chí, sự gắn bó với cách mạng, lòng kính yêu Bác Hồ;
- Những tình cảm gần gũi và bền chặt của con người: tình mẹ con bà cháu, trong sự thống nhất với những tình cảm chung rộng lớn.

3 - Trang 90 SGK

Nhận xét về những điểm chung và nét riêng trong nội dung và cách biểu hiện của tình cảm mẹ con trong các bài thơ: Khúc hát ru những em bé lớn trên lưng mẹ, Con cò, Mây và sóng.

Trả lời

Những điểm chung

- Cả ba bài đều có chung một chủ đề là tình mẫu tử thiêng liêng, sâu nặng.
- Hình thức thể hiện khá giống nhau: dùng lời ru, điệu ru để biểu đạt tình cảm và xây dựng hình ảnh.

Những điểm riêng

- Khúc hát ru những em bé lớn trên lưng mẹ: Thể hiện tình cảm của người mẹ Tà Ôi cũng như đồng bào miền núi vùng Bình Trị Thiên trong những năm kháng chiến chống Pháp. Tình thương con của người mẹ gắn liền với lòng yêu nước và ý chí chiến đấu chống kẻ thù xâm lược.

Tham khảo: [Tình mẫu tử trong khúc hát ru những em bé lớn trên lưng mẹ](#)

- Con cò: Thể hiện tình thương con của người mẹ, hình tượng có tính chất truyền thống. Từ hình ảnh con cò trong ca dao, phát triển tứ thơ có sức gợi cảm, nâng cao ý nghĩa của lời ru.

Tham khảo thêm: [Suy nghĩ về tình mẫu tử trong bài Con cò](#)

- Mây và sóng: Là lời của con nói với mẹ. Hình tượng thơ khoáng đạt, kì vĩ, có sức hấp dẫn.

Xem thêm những bài [Phân tích tình mẫu tử trong bài Mây và sóng của Ta-go](#)

4 - Trang 90 SGK

Nhận xét về hình ảnh người lính và tình đồng đội của họ trong các bài thơ: Đồng chí, Bài thơ về tiểu đội xe không kính, Ánh trăng.

Trả lời

Ba bài thơ *Đồng chí*, *Bài thơ về tiểu đội xe không kính*, *Ánh trăng* đều viết về người lính cách mạng với vẻ đẹp trong tính cách và tâm hồn họ. Nhưng mỗi bài lại khai thác những nét riêng và trong những hoàn cảnh khác nhau.

- Đồng chí viết về người lính ở thời kì đầu cuộc kháng chiến chống Pháp. Những người lính trong bài thơ xuất thân nông dân nơi những làng quê nghèo khó, tình nguyện và hăng hái ra đi chiến đấu. Tình đồng chí của họ dựa trên cơ sở cùng chung cảnh ngộ, cùng chia sẻ những gian lao, thiếu thốn và cùng lý tưởng chiến đấu. Bài thơ tập trung thể hiện vẻ đẹp và sức mạnh của tình đồng chí ở những người lính cách mạng.
- Bài thơ về tiểu đội xe không kính khắc họa hình ảnh những chiến sĩ lái xe trên tuyến đường Trường Sơn trong thời kỳ kháng chiến chống Mỹ. Bài thơ thể hiện tinh thần dũng cảm bất chấp khó khăn nguy hiểm

Tham khảo thêm: [So sánh hình tượng người lính trong Đồng chí và Bài thơ về tiểu đội xe không kính](#)

5 - Trang 90 SGK

Nhận xét về bút pháp xây dựng hình ảnh thơ trong các bài: Đoàn thuyền đánh cá (Huy Cận), Ánh trăng (Nguyễn Duy), Mùa xuân nho nhỏ (Thanh Hải), Con cò (Chế Lan Viên).

Trả lời

Bút pháp sáng tạo hình ảnh thơ ở một số bài thơ:

- Bài Đồng chí: Thể hiện bút pháp hiện thực: Đưa hình ảnh thực của người lính vào thơ một cách trực tiếp như: Nước mặn đồng chua. Hình ảnh “Đầu súng trăng treo” vừa hiện thực vừa lãng mạn, giàu ý nghĩa biểu tượng.
- Bài Đoàn thuyền đánh cá chủ yếu dùng bút pháp tượng trưng, phóng đại với nhiều liên tưởng, tưởng tượng, so sánh mới mẻ và độc đáo.
- Bài thơ về tiểu đội xe không kính sử dụng bút pháp hiện thực, miêu tả rất cụ thể của một người lính lái xe nhiều bản lĩnh, dạt dào lí tưởng cách mạng.

- Bài Ánh trăng tuy có nhiều hình ảnh và chi tiết chân thực, bình dị nhưng chủ yếu dùng phương pháp gợi tả không đi vào chi tiết mà hướng tới ý nghĩa khái quát và biểu tượng của hình ảnh.

6 - Trang 90 SGK

Phân tích một khổ thơ mà em thích trong các bài thơ đã học.

Bài làm mẫu: Phân tích khổ 4,5 trong bài thơ “Mùa xuân nho nhỏ”

Tác giả ước mơ được hi sinh, được cống hiến. Ước mơ cháy bỏng của tác giả sôi trào nhiệt huyết, căng tràn nhựa hi sinh, thổi phồng lên một niềm tin bất diệt. Tác giả mơ ước nhưng chỉ nguyện “làm” một cành hoa, một con chim hót. Tác giả như nguyện rằng mình sẽ làm, vâng sẽ làm một tiếng chim, một cành hoa để góp vào vườn hoa muôn hương muôn sắc, rộn rã tiếng chim. Một cành hoa, một tiếng chim để tô điểm cho phong cảnh mùa xuân tươi đẹp. Đó là ước nguyện lạ thường, không phải nó cao siêu vĩ đại mà tại nó gần gũi. Quá, đáng yêu quá. Ước được tô điểm cho mùa xuân, được góp phần tạo dựng mùa xuân là tác giả đã nguyện hi sinh, nguyện cống hiến cho sự phồn vinh của đất nước.

Tham khảo thêm các bài văn phân tích khổ thơ khác

- [Phân tích khổ cuối Bài thơ về tiểu đội xe không kính](#)
- [Phân tích khổ thơ đầu bài Ánh Trăng](#)
- [Phân tích khổ cuối Con cò](#)

// Mong rằng nội dung của bài **hướng dẫn soạn văn 9 bài ôn tập về thơ** này sẽ giúp các bạn ôn tập và nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học. Chúc bạn luôn đạt được những kết quả cao trong học tập.

[ĐỪNG SAO CHÉP] - Bài viết này chúng tôi chia sẻ với mong muốn giúp các bạn tham khảo, góp phần giúp cho bạn có thể dễ tự soạn bài ôn tập về thơ một cách tốt nhất. "Trong cách học, phải lấy tự học làm cốt" - Chỉ khi bạn TỰ LÀM mới giúp bạn HIỂU HƠN VỀ BÀI HỌC và **LUÔN ĐẠT ĐƯỢC KẾT QUẢ CAO**.

DOCTAILIEU.COM